

- враховувати вікові та індивідуальні особливості кожного учня;
- педагогічна взаємодія, співпраця та співтворчість вчителя та учня;
- творчий підхід вчителя до навчального процесу (упровадження інноваційних, нестандартних методів навчання);
- свобода вибору учнями учбових завдань, направлених на розвиток творчого потенціалу особистості та забезпечення можливості для їх самореалізації й самоутвердження;
- активна позакласна діяльність (гуртки, студії, творчі вечори, відвідування концертів тощо).

Такі умови допоможуть вчителю виховати в учнів позитивне відношення до навчання, активізувати діяльність учня, стимулювати самостійність, вміння самостійно приймати рішення та об'єктивно оцінювати здобуті результати, виховувати творчу особистість.

Таким чином, головною метою естетичного виховання учнів в системі особистісноорієнтованого навчання є духовно збагатити учня, сформувати естетичну культуру, виховати цілісну особистість.

А.Л. Савченко

ПРИОРИТЕТНОЕ ЗНАЧЕНИЕ МОДЕЛИРОВАНИЯ В ИЗУЧЕНИИ СИНТАКСИСА

В связи со стремительным развитием науки и техники возникла необходимость в новых методах познания наиболее сложных явлений действительности. Моделирование является одним из них. Моделирование представляет собой исследование явления ("оригинала") на модели. Смысл моделирования заключается в том, чтобы по результатам опытов на модели можно было судить о явлениях, происходящих в "оригинале". Метод моделирования успешно применяется в самых различных сферах: во многих областях науки технического профиля, в производственной деятельности, в экономике, в философии, в педагогике, в психологии. Формальное изучение любого круга вопросов, связанного с нашим повседневным опытом, начинается с замены реальных объектов некоторыми подходящим образом выбираемыми их абстрактными описаниями, идеализациями, выбираемыми таким образом, чтобы в этих идеализациях были отражены именно те свойства исходных объектов, которые мы собираемся изучать.

В прошлом веке в практику обучения языку были введены обобщающие схемы, опорные конспекты, модели, которые позволяют обучающимся при минимальных временных затратах повторить изученное и закрепить имеющиеся навыки и умения. Структурирование материала является перспективным направлением при обучении языку на всех его уровнях. Обращение к лингвистическим моделям предполагает вместо скрытых от нас свойств объекта изучить заданные в явном виде свойства модели и распространить на объект все те законы, которые выведены из модели. При этом к формальному описанию различных лингвистических явлений, к построению их моделей ученые обращаются не только при решении задач прикладного характера, но и при толковании и определении целого ряда фундаментальнейших понятий языковедения, таких, например, как лексико-грамматический разряд, значение, фонема, слово, предложение и др.

Особенно эффективным моделирование оказалось в синтаксисе, так как обращение к моделям делает возможным максимально обобщенное

і економне описання синтаксического строя языка. Сведения, зафиксированные на моделях, необходимы обучающимся при анализе дидактического материала, представляющего собой простые и сложные предложения, а также при самостоятельном составлении таких конструкций.

Введение понятия модели предложения отвечает общему стремлению к формализации и моделированию лингвистических объектов, которое свойственно разным направлениям и областям современного языкознания и в котором отражаются запросы века, а также целям практического применения описательного синтаксиса. Отвлеченные образцы стоят за всеми словосочетаниями, простыми и сложными предложениями, употребляемыми в речи, в составе текстов или как отдельные высказывания. Эти образцы и есть простые и сложные предложения, рассматриваемые как единицы языка. В современной науке они называются моделями или формулами предложений.

По представленным моделям предложений различного уровня можно не только определить виды предложений, но и наглядно представить их структуру, а также связующие средства (в случае сочинительной или подчинительной связи). Использование моделей помогает закрепить полученные ранее теоретические знания, а также конкретно рассмотреть их практически.

Неоднократное обращение к моделям позволяет обучающимся четче увидеть особенности каждого вида предложения как с точки зрения семантической организации, так и грамматической.

С помощью моделей эффективно организуется повторение, обобщение и систематизация комплексных знаний о синтаксической природе как простых, так и сложных предложений.

Л. Удовиченко

ВИВЧЕННЯ ОБРАЗУ – ПЕРСОНАЖА ПРОЗОВОГО ТВОРУ У 5-МУ КЛАСІ: ПЕРШИЙ ЕТАП ОСВІТНЬОЇ ТЕХНОЛОГІЇ

Вітчизняна школа взяла за мету формувати всебічно розвинену особистість, вільну від догм, самостійно мислячу, творчу, спроможну розв'язувати різні життєві проблеми. А досягти цієї мети, як стверджують науки психолого-педагогічного циклу, можна за умови особистоорієнтованого навчання, яке включає зосередження на потребах учня, діагностичну основу навчання, переважання навчального діалогу, співпрацю, співтворчість учня і вчителя, ситуації вибору і відповідальності, турботу про фізичне та емоційне благополуччя дітей, пристосування методики до навчальних можливостей, стимулювання розвитку та саморозвитку учнів тощо.

Співробітництво вчителя й учня, їхня співдружність і співтворчість значною мірою забезпечують створення так званої "ситуації успіху", сприятливих умов для розкриття потенційних можливостей дітей, реалізації їх особистісних властивостей. Відомий психолог Віготський зазначав, що в процесі співробітництва дитина виявляється сильнішою і розумнішою, ніж у самостійній роботі, вона піднімається вище за рівнем інтелектуальних труднощів, розв'язаних нею. Вельми важливо враховувати ці наукові положення у процесі літературної освіти учнів, зокрема у вивченні образів – персонажів, оскільки саме вони стоять у центрі будь – якого художнього твору.